

KIRSAL TURİZMİN YÖRE KALKINMASINDAKİ ROLÜ: BULDAN YÖRESİ KIRSAL TURİZM POTANSİYELİ

Yard. Doç. Dr. Ahmet KÖROĞLU, Araş. Gör. Özlem KÖROĞLU
Balıkesir Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

ÖZET

Son yıllarda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde turizm faaliyetini kıyı turizmin egemenliğinden kurtararak, ülkelerin tüm bölgelerine yayma çalışmaları ve dört mevsim turizmden faydalanma düşüncesi turizmin çeşitlenmesi sonucunu doğurmuştur. Artık turistler deniz-kum-güneş olgusunu bir kenara bırakmış ve turist profilinin değişmesine ve turistlerde çevre bilincinin artmasına paralel olarak doğaya özlem, ilginç yerleri gezme-görme, otantik kültürleri tanıma arzusu artmış ve sonuçta kırsal turizmin gelişmesine olanak tanımıştır. Türkiye'nin henüz gelişmekte olan bir ülke olması, doğal, kırsal ve kültürel değerlerin ve mirasının büyük bölümünün varlığını canlı bir biçimde sürdürüyor olması, Türkiye'nin birçok yöresinde sürdürülebilir kırsal turizm için büyük bir potansiyelin varlığını göstermektedir. Bu yörelerin bir tanesi de, eşsiz doğa güzelliği, bulunmaz iklimi, geçmişten günümüze süre gelen el sanatları ve dokumacılığı, tarihi evleri, kültürel zenginlikleri ve misafirperver insanı ile Denizli İli'nde bulunan Buldan Yöresi'dir.

Buldun Yöresi'nin sahip olduğu sınırsız sayıdaki kırsal turizm kaynakları göz önüne alındığında, bu yörede dört mevsim turizmden yararlanılması, yörenin tüm dünyaya tanıtılması ve ekonomik yönden kalkındırılması kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu nedenle bu çalışmada, kırsal turizmin kavramsal çerçevesi çizilmiş, Buldan Yöresinin kırsal turizm potansiyelini ve kırsal turizmin yöreye sağlayacağı faydaları ortaya koymak amacıyla kavramsal bir inceleme yapılmıştır. Ayrıca yörede, kırsal turizmin geliştirilebilmesine ve kırsal turizm potansiyelinin en etkin şekilde kullanılabilmesine yönelik olarak öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal turizm, Sürdürülebilir turizm, Kırsal kalkınma, Buldan yöresi.

GİRİŞ

İnsanların rekreasyon ve turizm anlayışları sürekli değişime uğramaktadır. Uzun yıllar deniz-kum-güneş üçlüsü tatillerde büyük bir çekim gücü yaratırken, günümüzde turistlerin tatil yeri seçiminde özgün doğa ve kültürel/tarihsel zenginlikler daha fazla rol oynamaya başlamıştır.¹ Turistler gittikleri ülkelerin tarihsel ve kültürel kalıntılarını, yerel kültürünü, yaşam şekillerini, bozulmamış doğal çekiciliklerini, bitki ve hayvan türlerini yerinde orjinal haliyle görmek istemekte ve doğaya, kültüre, topluma duyarlı turizm anlayışının benimsenmesini talep etmektedirler.² Bununla birlikte, son zamanlarda dünyada meydana gelen ekonomik, siyasal, kültürel, teknolojik ve çevresel alandaki değişmeler, ülkelerin ise kalkınmalarında uyguladıkları politikaları tekrar gözden geçirmeleri gereğini doğurmuş ve değişen turist taleplerini gözönüne alarak kırsal alanların kalkındırılmasında, tarımsal kalkınma yanında kırsal turizm gibi diğer sektörleri de kapsamına alan çok yönlü bir yaklaşımı zorunlu kılmıştır.³

Kırsal kesim ile kentler arasında gerek gelir düzeyi ve gerekse yaşam koşulları açısından kentler lehine önemli farklar oluşması ve bu farkların giderek derinleşmesi, kırsal alanların kalkınmasını hızlandırıcı yeni model ve yaklaşımların sürekli olarak gündemde olmasına neden olmuştur. Kırsal kesimdeki çiftçilerin gelirlerinin arttırılması ve sonuçta kır-kent arası gelir farklılığının azaltılması, kırsal alanlardan kente göçün önlenmesi ve kırsal alandaki insanların yaşam koşullarının iyileştirilmesi için kırsal turizm yeni bir yaklaşım olarak düşünölmeye başlanmıştır.⁴

Bu çalışmanın amacı, kırsal turizmin kırsal alanların sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel yönden kalkındırılmasındaki rolünü belirlemek ve Buldan kırsal turizm potansiyelini ortaya koymaktır. Bu nedenle bu çalışmanın birinci bölümünde, kırsal turizmin kavramsal incelemesi yapılmış, ikinci bölümde, kırsal turizmin yöre kalkınmasındaki faydaları ortaya konmuş, üçüncü bölümde Buldan kırsal turizm potansiyeli ele alınmış ve son bölümde ise sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

1. Kırsal Turizm

Kırsal turizm, sürdürülebilirlik yaklaşımlarından hareketle giderek daha fazla ilgi gören ve geliştirilen turizm çeşididir.⁵ Kırsal turizm çok genel anlamıyla kırsal alanlarda uygulanan turizm türüdür.⁶ Kırsal turizmde, doğal yaşam ve tarımsal değerlere duyulan ilgi asıl hareket noktasını oluşturmakla birlikte kırsal alana yönelik olarak yapılan aktiviteleri yöresel özelliklerden faydalanarak zenginleştirmek mümkündür.⁷

¹ Soykan, Füsün, (2001), "Ege Bölgesi'nden Kırsal Turizme Özgün Bir Örnek: Şirince Köyü (Selçuk/İzmir)", **Maltepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Dergisi**, Sayı:1, s. 152.

² Emekli, Gözde, (2004), "Yeni Bin Yılda Sürdürülebilir Turizmin Kazdağı ve Yakın Çevresi İçin Önemi", **I. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, (15-16 Nisan 2004), Bildiriler Kitabı**, Balıkesir, s. 416.

³ Esengün, Kemal; Hasan Akça, Murat Saygılı, (2002), "Kırsal Alanların Kalkındırılmasında Kırsal Turizmin Rolü", **Standard Dergisi**, Sayı: 470, s.29.

⁴ Aynı, s.29.

⁵ Yağcı, Özcan, (2005), "**Turizmde Çeşitlendirme, Sürdürülebilirlik ve Kırsal Turizm**", (<http://cmyo.ankara.edu.tr/~iktisad/TURKONF/web/ozcan-yagci.doc>),

⁶ Soykan, (2001), **Ön. Ver.**, s. 152.

⁷ Yağcı, **Ön. Ver.**, s.3.

Kırsal turizm, daha çok çiftliklere ve doğaya yönelik olarak yapılan turistlerin çiftlik gezme, balık tutma, ata binme, uzun yürüyüş vb. etkinliklerle katıldıkları turizm türüdür. Avrupa Birliği'ne üye ülke vatandaşları arasında yapılan bir ankette “tatile gidecek bir yer seçerken tercih için en çekici noktalar nelerdir?” sorusuna turistlerin %56'sı doğa harikaları (şelale, mağara, dağ gibi) görmek ve %37'si bozulmamış doğal bir çevre cevaplarını vermişlerdir.⁸ Kırsal turizmde konaklama hizmeti köylü veya çiftçinin bizzat kendi evinde, kırsal pansiyon veya otellerde, kırsal tatil köylerinde veya kırsal kampinglerde verilmektedir. Konaklayanlara ya da günübirlik gelenlere sunulan etkinlikler veya hizmetler, turistik çekiciliği artırmaktadır. Sözelimi, tarım, hayvancılık ve yerel el sanatlarını tanıtmaya, yakın çevre doğa yürüyüşleri ve kültür gezileri, piknik, sportif etkinlikler, animasyonel gösteriler, çeşitli kurslar, şenlik, festival ve panayır, çocuklar ve yaşlılar için düşünülmüş özel etkinlikler turistik çekiciliği artırmaktadır.⁹

Dünya turizm literatürü incelendiğinde ise uzmanlar tarafından kırsal turizmin; çiftlik turizmi (farm tourism), köy turizmi (farm tourism), yayla turizmi (highland tourism), tarımsal turizm (agri-tourism), eko-turizm ve alternatif turizm gibi farklı isimlerle ve farklı tanımlarla ifade edildiği görülmektedir. Bunun nedeni ise, uzmanlar arasında kırsal turizmin kapsamı konusunda ortak bir görüşe sahip olunmaması¹⁰ ve tüm ülkeler ve tüm kırsal bölgeler için kırsal turizmin tanımının yapılmasının zor olmasıdır. Bunun altında yatan sorunlar ise şunlardır.¹¹

- Kent turizmi ve kentsel alanlar kırsal alanlara kadar yayılmaktadır.
- Kırsal bölgelerin bizzat kendisini tanımlamak zordur. Ülkeler göre çok sayıda kriter vardır.
- Kırsal alanlara yerleşmiş bir kentsel karakter bulunabilir.
- Turizm, tarihsel olarak bir kentsel kavramdır; turistlerin büyük kısmı kentlerde yaşarlar. Şu halde turizm, kırsal bölgeler üzerinde ekonomik, kültürel ve yapısal yeniliklere yol açan, kentleştirici bir etkiye sahiptir.
- Kırsal turizm çok yönlü, kompleks bir aktivitedir. Yalnızca çiftlik temelli değildir. Kırsal turizm, çiftlikte tatilleri içine almakla birlikte doğa tatillerini ve özellikle de “ekoturizm, alışveriş, kayak, bisikletli ve atlı doğa gezileri, macera, spor ve sağlık turizmi, avcılık ve balıkçılık, eğitim amaçlı yolculuklar, sanal, el sanatları, tarih ve etnik yapıya endekli” turizmi de kapsamaktadır.

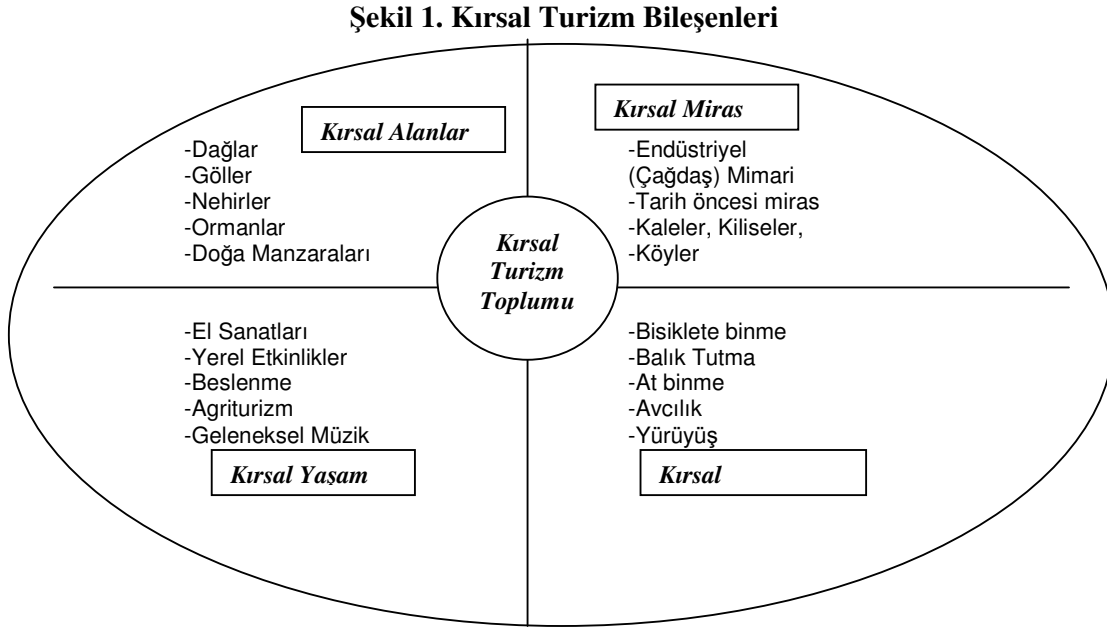
⁸ Esengün, Akça, Saygılı, **Ön. Ver.**, s. 31.

⁹ Soykan, (2001), **Ön. Ver.**, s. 153.

¹⁰ Esengün, Akça, Saygılı, **Ön. Ver.**, s. 31.

¹¹ Soykan, Füsün, (2006), “Avrupa’da Kırsal Turizme Bakış Açısı ve Kazanılan Deneyim”, **II. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, (20-22 Nisan 2006), Bildiriler Kitabı**, Balıkesir, s. 72.

Kırsal turizmi, bir kavram olarak algılayabilmek için onun bileşenleri tanımlanmalıdır. Bu bileşenler; kırsal alanlar, kırsal miras, kırsal yaşam ve kırsal etkinliklerdir (Şekil 1).¹²

Kaynak: Soykan, Füsün, (2006), “Avrupa’da Kırsal Turizme Bakış Açısı ve Kazanılan Deneyim”, **II. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, (20-22 Nisan 2006), Bildiriler Kitabı**, Balıkesir, s. 73.

2. Kırsal Turizmin Yöre Kalkınmasına Sağlayacağı Yararlar

Son zamanlarda kırsal kalkınma uzmanları tarafından kırsal turizm, kırsal alanların kalkındırılmasında yeni bir yaklaşım olarak kabul edilmektedir.¹³ Kırsal kalkınmada kırsal turizme ihtiyaç duyulmasının nedenleri ise şöyledir.¹⁴

- Kırsal alanlarda geleneksel işlerin korunması son derece önemlidir. Çünkü bunların bazıları oraya özgü olup, yok olma aşamasına gelmişlerdir.
- Kırsal turizm sırasında pek çok yeni iş yaratılabilir.
- Kırsal turizmin gelişmesi çeşitlendirmeyi desteklemekte, çoklu entegre aktiviteler doğmaktadır.

¹² Aynı, s. 73.

¹³ Esengün, Akça, Saygılı, **Ön. Ver.**, s. 31.

¹⁴ Soykan, (2006), **Ön. Ver.**, s. 73-74.

- Kırsal alanlarda hizmetlerin korunması esastır: Kırsal turizm, bilgilendirme, ulaştırma vb. hizmetlerin gelişmesine katkı vermektedir.
- Çiftçilere destek, devlet organları tarafından her zaman tarım içeriğinde verilmemekte, başka destek unsurları aranmaktadır.
- Kırsal el sanatları, ülkelerin ve bölgelerin kültürel mirasında öncelikli ve önemli bir yer işgal etmektedir.
- Kültürel hizmetler kırsal bölgelerde her zaman geri kalmıştır.
- Kırsal turizmde tarihsel yapılardan(eski kiliseler, şatolar, çiftlik binaları, evler) çeşitli şekillerde (müze, el sanatları merkezi, konaklama evi, vb.) yararlanmak mümkündür.
- Kırsal toplumlarda eskiden kadının rolü oldukça sınırlı olmasına rağmen günümüzde önemli roller almaya hazırdır.
- Kırsal turizm sürdürülebilir yerel kalkınma sağlarken doğal ekosistemlerin korunmasını da sağlamaktadır.¹⁵

Kırsal turizm, hem kırsal yerleşmelerle içiçe olan, hem de doğal kaynaklara dayalı bir turizm türüdür. Birçok olumlu etkilerinden dolayı, turizmde gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde, varolan turizm türlerinin alternatifi ya da tamamlayıcısı olarak, önemi her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır. Türkiye’de de kırsal turizm, sayısız yararları göz önüne alındığında ülkemiz turizmüne büyük destek verebilir. Başta, turizmin yıl içinde belirli aylardaki yoğunluğunun azaltılmasında etkisi olabilir ve turizmin ülke coğrafyasındaki eşitsiz dağılımını gidermeye katkısı bulunabilir. Öte yandan değişik ve bilinçli turist gruplarından talep yaratarak pazarımızın genişlemesini sağlayabilir. Kırsal turizmin diğer turizm türleriyle kolay entegre olabilme gücü, onlara dinamizm verebilir. Kırsal turizm, sürdürülebilir turizm anlayışı ile en uyumlu bir turizm türüdür. Kırsal turizmin doğal ve kültürel mirasımızın korunmasında ve dünyaya tanıtılmasında önemli bir işlevi vardır.¹⁶

Kırsal turizmin ekonomik, sosyal ve kültürel yönden yöreye sağlayacağı pek çok yararının yanında iyi organize edilmemesi ve iyi kontrol edilmemesi halinde aşırı doğal kaynak kullanımı, doğal alanların, tarihsel değerlerin, yöresel özelliklerin tahrip edilmesi gibi olumsuz çevresel etkileri olabilmektedir.¹⁷ Bunun nedeni, kırsal turizm bölgelerinin hassas ekosistemler olması ve bu bölgelerde yapılacak herhangi bir turizm hareketinin doğal kaynakların yok edilmesi hatta çevre kirliliğinin yaratılmasına sebebiyet verebilmesidir.¹⁸ Yerel halk ise, turizmin olumlu ve olumsuz sonuçlarından en fazla etkilenecek ve en fazla kaybedebilecek kesimdir. Bu nedenle yerel halkın

¹⁵ Ross, Sheryl, Geoffrey Wall, (1999), “Ecotourism: Towards Congruence Between Theory and Practice”, **Tourism Management**, Vol: 20, s. 123.

¹⁶ Soykan, Füsün, (2005), “Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi”, **Ege Coğrafya Dergisi**, Cilt: 12, Sayı: 1, (http://edebiyat.ege.edu.tr/bolumler/cografya/abstract_soykan.htm)

¹⁷ Yürük, Esin Özkan, (2003), “**Turizmin Geleceği: Ekoturizm**”, Türkiye’nin Alternatif Turizm Potansiyeli ve Güncel Sorunları Konferansı (3-4 Mayıs 2003), Çankırı, (<http://cmyo.ankara.edu.tr/~iktisad/TURKONF/web/YURIK.doc>)

¹⁸ T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, (2006), “**Türkiye Turizm Stratejisi**”, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayını, Ankara, s. 55.

bölgelerinde gelişen turizmin yol açacağı etkiler konusunda önceden bilgilendirilmeli ve turizm gelişimini resmen kabul etmiş olmaları gerekmektedir.¹⁹ Kırsal alanların sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel yönden kalkındırılmasında kırsal turizmin olası etkileri aşağıdaki gibi sıralanabilir.²⁰

- Kırsal turizmin yaygınlaşması ile kırsal alanlara götürülecek altyapı, sağlık ve eğitim gibi hizmetlerin kalite ve sayısında önemli miktarlarda artışlar görülebilecektir.
- Kırsal turizmin gelişmesi ile kırsal yöredeki kadınların aile içersindeki rollerinin değişmesi ve kadının çalışma yaşamına daha aktif olarak katılması kolay ve hızlı olabilecektir.
- Gelecekte turistlerin çevreye daha duyarlı olacakları dikkate alınarak kırsal alanlarda yeni bina inşa etmektense, restore çalışmaları ile geleneksel mimari tarz korunarak çevrenin peyzaj açısından daha planlı ve düzenli olması sağlanabilir.
- Kent insanının kırsal hayatı yerinde görmesi sonucu kırsal hane halkının problemlerinin fark edilmesi ve çözüme kavuşturulması sağlanabilir.
- Kırsal alanlardaki kırsal turizm açısından gelir getirecek potansiyeller arasında yer alan doğal, (örneğin, anıt ağaçlar, yaylalar, şelaleler, mağaralar gibi) ve arkeolojik değerlere verilen önem daha da artacaktır. Ayrıca biyolojik çeşitliliğin korunmasına katkıda bulunulacaktır.²¹
- Kentte yaşayan insanların kırsal alanları ziyareti sonucu her iki kesim arasında bilgi akışı olabilir. Bunun sonucunda kırsal alandaki halk için yeni şeylerin öğrenilmesi, yeni insanlar tanıma ve dışa açılma; turistler için ise kırsal aile ile birlikte yaşama, yeni dost edinme ve farklı hayat görüşüne sahip olma gibi faydalar sağlayabilir.
- Dağlık bölgeler gibi tarımsal üretim yapılacak arazi açısından marjinal sınırlara ulaşmış alanlarda yaşayan kırsal halka yeni iş olanakları yaratarak kırdan kente göçün azaltılması/önlenmesi ve yerinde istihdam sağlanabilir.
- Kırsal turizm yoluyla gerek tarımla uğraşan ve gerekse uğraşmayan kırsal alandaki hane halkına ek gelir sağlanabilir.
- Kırsal turizm aktivitesi içersinde köy düğünleri, yöresel el sanatları, yemekler ve sporlar (deve ve boğa güreşleri) gibi faaliyetlerin yer alması kırsal ekonominin geliştirilmesinin yanı sıra bölgenin tanıtılması açısından büyük önem taşımaktadır.

¹⁹ Yücel, Cengiz, (2002), "Turizmde Yükselen Değer: Ekoturizm", **Türsab Dergisi**, Mayıs, Sayı:219, (www.tursab.org.tr/content/turkish/istatistikler/akrobat/CESIT/02niEko.pdf)

²⁰ Esengün, Akça, Saygılı, **Ön. Ver.**, s. 31-32.

²¹ Tosun, Cevat, Salih Zeki Şahin, (2006), "Gelişen ve Değişen Eğilim: Ekoturizm", **II. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, (20-22 Nisan 2006), Bildiriler Kitabı**, Balıkesir, s. 89.

3. Buldan Yöresinin Kırsal Turizm Potansiyeli

Doğal bir arbetoryum niteliğindeki flora (bitki örtüsü) ve faunası (hayvan), olağanüstü peyzaj görüntülerine sahip yaylaları ve ormanları, Türk kültürünün yansıtıldığı yöresel el sanatları, kırsal alanlardaki kaplıca, ılıca ve çamur banyoları, doğa yürüyüşü vb. diğer faaliyetler için uygun mekenlar Türkiye'nin kırsal turizm cenneti olması için gerekli bütün özelliklere sahip olduğunu göstermektedir. Türkiye tüm bu özelliklere sahip, kırsal turizm açısından zengin sayısız yöreye sahiptir. Bu yörelerin bir tanesi de, eşsiz doğa güzelliği, bulunmaz iklimi, geçmişten günümüze süre gelen el sanatları ve dokumacılığı, tarihi evleri, kültürel ve tarihi zenginlikleri, sağlığa faydalı kaplıcaları ve misafirperver insanı ile Denizli İli'nde bulunan Buldan Yöresi'dir.

Buldan ilçesi, Denizli'nin kuzeybatı yönünde Sarayköy ilçesinin Kuzeybatısındadır. Denizli il merkezine uzaklığı 46 km.dir. Geyleli dağı'nın kuzeyinde ve Süleymanlı dağı'nın doğu yamaçlarına yaslanmış yeşillikler içersinde kurulmuştur. Buldan'ın denizden yüksekliği 617m olup, engebeli bir alana yerleşmiştir. Üç tarafı dağlarla çevrilidir.²² Buldan yöresi bu özelliği ile kırsal turizm açısından elverişli bir konumda yerleşim göstermektedir.

Buldan yöresi, kırsal turizm açısından önemli bir bileşen olan kırsal miras kaynaklarına da sahiptir. Eski Buldan evleri ve Tripolis antik kenti yörenin en önemli kültürel mirasları arasındadır. Eski Buldan evleri, kentsel sit kapsamında koruma altına alınmış olup özellikleri korunmaya çalışılmaktadır. Ahşap ve cumbalı olan eski Buldan evlerinin saçak ve bacaları ayrı bir güzellik taşır. Bacalarda bambaşka güzellikte gerdanlıklar göze çarpmaktadır.²³ Aynı zamanda bu evler Safranbolu'da, Mardin'de olduğu gibi birbirlerinin manzarasını kapatmamaktadır.

Buldan yöresinde kültür turizmi ve kırsal turizm açısından önem taşıyan Tripolis antik kenti bulunmaktadır. Açık hava tiyatrosu, kiliseleri, mezarları ve taşköprüsü ile Tripolis antik kenti, Buldan yöresinin en önemli kültürel mirasları arasında yer almaktadır.

Buldan Yöresinde bulunan ve kırsal turizm açısından önemli kaynaklara sahip kırsal alanlar içersinde doğa manzaraları, ormanlar, nehirler ve dereler (Kestane deresi, İçme deresi, Karadere, Çayır deresi, Kadıköy Çayı, Narlidere (Direbolu), Büyük Menderes nehri), dağlar, göller (Yayla gölü-sulak alan olarak dünya ekologları ve çevrecilerin önemli bir odak noktasıdır. Buldan Doğal Hayatı Koruma Derneği'ninyoğun çabaları sonucunda Haziran-2000'de sit alanı ilan edilmiştir. Göl bünyesinde birçok hayvan türünde barındırmaktadır. Bu özelliği ile kuşgözleme turizmi -ornitoloji- açısından büyük bir potansiyele sahiptir.), yaylalar (Süleymanlı yaylası, Kovanoluk yaylası, Kaşıkçı yaylası, Mestan yaylası ve Kocagöl yaylası) bulunmaktadır.

Buldan yöresi kırsal turizmin diğer bir bileşeni olan önemli kırsal yaşam kaynaklarına da sahiptir. Bunlardan en önemlisi ise yörenin ekonomik hayatını oluşturan ve geçim kaynağı olan el sanatları ve el dokumacılığıdır. Buldan Yöresi'nde dokumacılık tarihi, kent tarihi kadar eskidir. Genç Osman'nın yeleşği, Yıldırım Beyazıt'ın kızının gelinliği,

²² (<http://www.buldan.gov.tr/cografi.html>)

²³ (<http://www.buldan.gov.tr/ev.html>)

Barbaros Hayrettin Paşanın Şalı ve daha fazlası Buldan'da hazırlanmıştır.²⁴ Diğer bir kırsal yaşam bileşeni ise yörede farklı zamanlarda düzenlenen festivallerdir (Bacasız Fabrikalar Diyarı Buldan Dokuma, Kültür ve El Sanatları Festivali -Harizan ayı içersinde-, Süleymanlı Kır ve Kar Şenlikleri -Haziran ayı içersinde-, Kurtuluş Günü ve Kültür, Sanat Şenliği -4 Eylül-, Tripolis Kültür ve Turfanda Sultaniye Çekirdeksiz Üzüm Festivali -Temmuz ayı içersinde-, Narlıdere (Direbolu) Nar Şenlikleri -Ekim ayı içersinde-)²⁵ Çeşitli amaçlarla düzenlenen festivaller ve etkinlikler turizm açısından önemli çekim unsurları arasında yer almaktadır.

Buldan Yöresi'nin sahip olduğu sınırsız sayıdaki kırsal turizm kaynakları göz önüne alındığında, bu yörede dört mevsim turizmden yararlanılması, yörenin tüm dünyaya tanıtılması ve ekonomik yönden kalkındırılması kaçınılmaz hale gelmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Buldan Yöresinde dokumacılık, ova ve köylerinde tarım, kırsal köylerde hayvancılık iş ve çalışma hayatının temelini oluşturmaktadır. Buldan yöresinin sahip olduğu kırsal turizm potansiyeli de göz önüne alındığında yöre başka bir geçim kaynağı olarak da turizmden yararlanma imkanlarına sahip bulunmaktadır. Sonuç olarak, Buldan yöresinin kırsal turizme uygunluğu konusunda altı çizilmesi gerekenler şunlardır: Öncelikle Buldan yöresinin coğrafi konumu, kırsal turizm açısından son derece uygundur. Yörenin kuruluş yerinin topografyası, iklim özellikleri, bitki örtüsü, manzarası, sahip olduğu değerler ve en önemlisi de el dokumacılığı kırsal turizm açısından değerlendirilmeyi bekleyen çekiciliklerdir. Tüm bu çekiciliklerin en iyi şekilde değerlendirilerek turizme açılması ve dokumacılık ve tarım dışında ek bir gelir elde edilmesi yöre kalkınması için büyük önem taşımaktadır. Tüm bunlardan hareketle yörede kırsal turizmin geliştirilebilmesi için aşağıdaki öneriler sunulabilir.

- Kırsal turizmin bir yerleşme biriminde gelişebilmesi için coğrafi konumun ve kuruluş yerinin uygunluğu, doğal güzelliklerin, tarihsel ve kültürel çekiciliklerin varlığı ve korunmuş olması, altyapı yeterliliği, konaklama olanakları, kırsal-geleneksel üretim biçimlerinden en az birinin varlığı ve turistlere sunulabilmesi, yerel halkın turizm için gönüllü olması önde gelen koşullardır. Tüm bu koşulların gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- Kırsal turizme muhakkak halkın eğitimiyle başlanmalı, yerel örgütler kurulmalı ve çok yönlü tanıtıma gidilmelidir.
- Kırsal turizm sonucunda elde edilebilecek fayda yerel halka ve bu alanda faaliyet göstermek isteyen özel girişimcilere anlatılmalıdır.
- Buldan yöresinde yakın çevre turizm potansiyelinin (Pamukkale) kırsal turizmde kullanımı sağlanmalıdır. Pamukkale'yi ziyaret eden turistler gerekli tanıtım ve reklamlarla Buldan'a çekilmeli, yerel kültürümüzü tanıtıcı turlarda Buldan yerini almalı, amacı kırsal turizm yapmak olan turistler yöreye çekilmelidir.
- Buldan yöresinin önemli kültür mirasları arasında yer alan tarihi evleri aslına uygun olarak restore edilmeli ve gerekirse turistlerin konaklayabilecekleri az odalı, otantik

²⁴ (<http://www.aksam.com.tr/arsiv/aksam/2003/03/25/yazidizi/yazisizi1.html>)

²⁵ (<http://www.pamukkale.gov.tr/tr/content.asp?id=265>)

evlere dönüştürülmelidir. Eskiye evlerin onarımı konusunda yerli halka yardım yapılmalı, gerekirse bazı kuruluşlar (banka, şirketler, vakıf vb.) sponsor olmalı ve evler yıkılmaktan kurtarılmalıdır.

- Yerel tarımsal ürünlerde turizmin gelişmesi için önemli bir kaynak olabilmektedir. Yerel halk tarafından yapılan konserve, reçel gibi ürünler turistlere sunulabilir ve böylece gelirler arttırılabilir.
- Son zamanlarda makinalaşmaya başlayan dokumacılık tekrar el dokumacılığına dönmeli, el tezgahları korunmalıdır. Dokumacılıkta kullanılan motiflerin ve modellerin yerel olması, yöre kültürünü yansıması çekiciliği daha da arttıracaktır.
- Yenicekent kasabasının yanında yeri kesin olarak bilinen Buldan'ın kültür mirası açısından önem taşıyan Tripolis harabelerinde henüz geniş kapsamlı bir kazı yapılmamıştır. Tripolis harabelerinin turizme açılması ve tanıtılması için Buldan Belediyesi, Üniversite, kamu ve özel kuruluşların işbirliği içerisinde çalışması ve Tripolis antik kentinin geniş kapsamlı kazısının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Emekli, Gözde, (2004), “Yeni Bin Yılda Sürdürülebilir Turizmin Kazdağı ve Yakın Çevresi İçin Önemi”, **I. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, (15-16 Nisan 2004), Bildiriler Kitabı**, Balıkesir, ss. 416-430.

Esengün, Kemal; Hasan Akça, Murat Saygılı, (2002), “Kırsal Alanların Kalkındırılmasında Kırsal Turizmin Rolü”, **Standard Dergisi**, Sayı: 470, ss. 29-35.

Ross, Sheryl, Geoffrey Wall, (1999), “Ecotourism: Towards Congruence Between Theory and Practice”, **Tourism Management**, Vol: 20, ss. 123-132.

Soykan, Füsün, (2001), “Ege Bölgesi’nden Kırsal Turizme Özgün Bir Örnek: Şirince Köyü (Selçuk/İzmir)”, **Maltepe Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Dergisi**, Sayı:1, ss. 151-176.

Soykan, Füsün, (2005), “Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi”, **Ege Coğrafya Dergisi**, Cilt: 12, Sayı: 1, (http://edebiyat.ege.edu.tr/bolumler/cografya/abstract_soykan.htm), Erişim Tarihi: 01.11.2006.

Soykan, Füsün, (2006), “Avrupa’da Kırsal Turizme Bakış Açısı ve Kazanılan Deneyim”, **II. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, (20-22 Nisan 2006), Bildiriler Kitabı**, Balıkesir, ss. 71-87.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, (2006), “**Türkiye Turizm Stratejisi**”, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayını, Ankara.

Tosun, Cevat, Salih Zeki Şahin, (2006), “Gelişen ve Değişen Eğilim: Ekoturizm”, **II. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, (20-22 Nisan 2006), Bildiriler Kitabı**, Balıkesir, ss. 89-102.

Yağcı, Özcan, (2005), “**Turizmde Çeşitlendirme, Sürdürülebilirlik ve Kırsal Turizm**”, (<http://cmyo.ankara.edu.tr/~iktisad/TURKONF/web/ozcan-yagci.doc>), Erişim Tarihi; 15.08.2006.

Yücel, Cengiz, (2002), “Turizmde Yükselen Değer: Ekoturizm”, **Türsab Dergisi**, Mayıs, Sayı: 219, (www.tursab.org.tr/content/turkish/istatistikler/akrobat/CESIT/02niEko.pdf), Erişim Tarihi: 06.10.2006, ss. 4-9.

Yürik, Esin Özkan, (2003), “**Turizmin Geleceği: Ekoturizm**”, Türkiye'nin Alternatif Turizm Potansiyeli ve Güncel Sorunları Konferansı (3-4 Mayıs 2003), Çankırı,

<http://cmyo.ankara.edu.tr/~iktisad/TURKONF/web/YURIK.doc>, Erişim Tarihi: 06.10.2006.

<http://www.buldan.gov.tr>

<http://www.aksam.com.tr/arsiv/aksam/2003/03/25/yazidizi/yazisizi1.html>

<http://www.pamukkale.gov.tr/tr/content.asp?id=265>